

**Bærum
Arbeiderparti**

Bærum Arbeiderparti

Partiprogram 2023 - 2027

Innhold

Barn og unge	3
Mangfold, inkludering og integrering	7
Bedre hverdag for mennesker med funksjonsnedsettelse	8
Aktiv seniorpolitikk	9
Helse og omsorg	10
Folkehelse	17
Klima, miljø og natur	18
Bolig	19
Samferdsel	20
Landbruk	21
Tillitsmodellen	22
Arbeid	23
Idrett	25
Friluftsliv og fritid	27
Kultur	28
Frivillighet	30
En aktiv kommunal næringspolitikk	30
Samfunnssikkerhet og beredskap	34
Demokrati, styring og medborgerskap	35

Barn og unge

En god oppvekst varer livet ut

Bærum skal være en god kommune å vokse opp og være foreldre i. Arbeiderpartiet sitt mål er at barn skal vokse opp i trygghet, uansett hvem de er, hvor de kommer fra, og hvordan familien deres er satt sammen. Alle skal oppleve å være inkludert i nærmiljø og fellesskap.

Barnehager og en sterk fellesskole har en unik mulighet til å bidra til å redusere sosial ulikhet og forebygge utenforskap, og ikke minst fange opp barn som sliter.

Bærum Arbeiderparti vil ha en raus kommune der alle har anledning til å realisere sine talenter, evner og muligheter. Gjennom en barnehage og skole med høy kvalitet og et meningsfullt innhold ønsker vi at foreldre og barn – uansett opprinnelse, trosretning og økonomiske situasjon, med stolthet skal kunne si at Bærum er deres hjemkommune.

Svangerskaps, - fødsels- og barselomsorg

Svangerskaps, - fødsels- og barselomsorgen er i seg selv tidlig innsats. Det er både helsefremmende og sykdomsforebyggende og danner grunnlaget for å gi og motta tilstrekkelig helsehjelp, veiledning og støtte.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At gravide opplever svangerskaps, - fødsels- og barselomsorgen som helhetlig og trygg.
- Styrke jordmordekningen i kommunen slik at de som har behov og ønsker det får tilbud om å velge jordmor under oppfølgingen i svangerskapet, samt etterkontroll.
- Styrke helsesykepleierdekningen på helsestasjonen.
- Satse på lavterskeltilbudet Akutthjelpen til barnefamilier som er i en sårbar situasjon.
- Fortsatt satse på Home Start som et verdifullt tilbud til familier som er i en sårbar situasjon.
- Jobbe for å opprette tilbud om førstehjelpskurs ved livstruende hendelser på barn og spedbarn i samarbeid med ideelle og helsestasjoner i Bærum.
- Jobbe for at informasjon om gratis kurs og lavterskeltilbud til foreldre og familier er tilpasset ulike grupper og gjøres lett tilgjengelig gjennom helsestasjon, fastlege og barnehage.
- Jobbe for at fødende ved Bærum sykehus tilbys opptil 3 liggedøgn etter fødsel.

Barnehage

Barnehagen er barnets første skritt utenfor familien. Årene barnet tilbringer i barnehage legger grunnlaget for barnets videre utvikling, for deltakelse i et større fellesskap, etablering av vennskap og er viktig læring for å løse konflikter på en god måte. Tidlig innsats begynner i barnehagene med dyktige fagfolk som har tid og tillit til å følge opp hvert enkelt barn.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre løpende barnehageopptak.
- Øke grunnbemanningen, med mål om å oppfylle bemanningsnormen i hele åpningsstiden.

- Innføre søskenmoderasjon for familier på tvers av barnehage og SFO.
- Jobbe for at barn skal få muligheten til å gå i barnehagen som er nærmest der de bor.
- At de kommunale barnehagene inngår i den kommunale vikarsentralen, hvor fast ansatte dekker fraværet i sektoren.
- Se på mulighetene for «akuttplasser» for barn og familier som er i en sårbar situasjon.
- Gjenåpne åpen barnehage for barn uten fast plass i barnehage.
- Synliggjøre og forbedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier når det kommer til barnehageplass.
- Styrke tidlig innsats i barnehagene ved å satse på flere spesialpedagoger i barnehagene.
- Innføre makspris på tilleggstjenester i barnehagene for å unngå ekskluderende aktiviteter.
- Sikre at barna får sunn og variert mat gjennom barnehagedagen.
- Jobbe for å rekruttere flere menn til å jobbe i barnehagen.
- Arbeide for at sosialfaglig kompetanse er tilgjengelig for barnehagene.
- Legge til rette for kompetanseutvikling, videre- og etterutdanningsprogram for ansatte.
- Bruke tillitsmodellen i kommunale barnehager som gir lokale barnehageledere, pedagoger. og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for barna.
- Jobbe for at barnehager først og fremst driftes i kommunal regi eller av ideelle aktører.
- Etablere kommunal forkjøpsrett av private barnehager som ønskes solgt.
- At alle voksne som jobber i barnehagene og har ansvar for barn, skal ha kunnskap og opplæring om hvordan kjenne igjen og reagere på overgrep.

Skole

Arbeiderpartiet ønsker en sterk fellesskole. En skole for mangfold, hvor det er plass til alle og hvor det legges til rette for at hver og en får mulighet til å utvikle seg og sine talenter. Vi vil ha en inkluderende skole som ser hver enkelt elev og som bidrar til å utjevne forskjeller.

Vi må legge til rette for at elevene holdes motiverte og nysgjerrige gjennom hele skolegangen. Kreativitet, problemløsning, digitalisering, praktiske og estetiske ferdigheter, fysisk aktivitet, samarbeid og kritisk tenkning alle viktige områder hvor våre barn skal utvikle seg på skolen. Sammen med skolens ansatte og resten av fellesskapet skal vi jobbe frem en skole som er enda bedre på å få med seg alle barna og gir dem en utdanning som møter morgendagens utfordringer.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre tilstrekkelig faglig og pedagogisk kompetanse i alle undervisningstimer, samt redusere lærerløse timer.
- Sikre flere spesialpedagoger i skolen slik at barn og unge får hjelp når de trenger det.
- Øke tiltak for tidlig innsats i skolen ved å satse på tverrfaglige team hvor miljøterapeuter skal inngå.
- Styrke helsesykepleierdekningen slik at det er helsesykepleier tilgjengelig hver dag på alle skoler.
- Sikre at elever får kvalifisert leksehjelp på alle trinn.
- Styrke innsatsen for å forebygge mobbing.
- Sørge for et helhetlig tilbud av tilleggstjenester på Haug skole.
- Innføre sunn, enkel og gratis skolemat. Skolene skal selv få muligheten til å organisere arbeidet med skolemat, og vi skal se på muligheter for å kombinere dette med flere satsninger for et inkluderende arbeidsliv. Vi starter med piloter på noen skoler som egner seg.

- Jobbe for å rekruttere flere mannlige lærere.
- Jobbe for vaktmestere på alle skoler.
- Styrke skolebiblioteksordningen på alle skoler.
- Sørge for en tydeligere plan som løfter kvaliteten i skolebibliotekstjenesten.
- Sikre at kjønn, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold er den del av undervisningsopplegget om seksualitet og grensesetting.
- Opprettholde de alternative skolene – Glassverket, Skarva, Sandviksbukta og Sjøholmen.
- Gjennomgang av svømmeopplæringen i grunnskolen med vekt på organisering og kvalitet. Ta undervisningen tilbake i kommunal regi.
- Satse på god rådgivning og veiledning på ungdomsskolen rundt videre valg av utdanning.
- Utrede «alternative» og mer praktiske opplegg for barn og ungdom som strever med skolehverdagen.
- Forebygge utenforskap, radikaliserings og ekstremisme i skolen. Sørge for at elever i Bærumsskolen får tilbud om demokratiopplæring i samarbeid med Stiftelsen 10. august, 22. juli senteret og demokrativerkstedet på Utøya.
- Styrke den kulturelle skolesekken.
- Utvide åpningstidene i sommerskolen så flere kan benytte seg av tilbudet.
- Legge til rette for kompetanseheving, etter- og videreutdanning for ansatte i skolen.
- Sørge for at rektor får utøve sine kjerneoppgaver ved å tilføre støttefunksjoner.
- At alle voksne som jobber i skolene og har ansvar for barn og unge, skal ha kunnskap og opplæring om hvordan kjenne igjen og reagere på overgrep.
- Bruke tillitsmodellen i skolen som gir rektorer, lærere og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for barn og unge.

Teknologi og læring

Teknologi gir nye og spennende muligheter til læring. De mulighetene skal vi ta i bruk. Samtidig er det mange hensyn å ta, og det er alltid barn og ungdommenes beste som settes først. Vi må sørge for at elevene har det arbeidsverktøyet som er best egnet for læring.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gjennomgå hvordan teknologien brukes i barne- og ungdomsskolen med sikte på å sikre bedre læring, konsentrasjon og begrense unødig skjermtid.
- Sikre nødvendig tilgang til fysiske læremidler og bøker.
- Sikre dialog med foreldre og FAU om skjermbruk.
- Bidra til bedre forskning på skjermbruk.
- Innføre PC som arbeidsverktøy på ungdomsskolen.
- Sikre tilstrekkelig kompetanseheving for lærerne når det kommer til pedagogisk bruk av digitale verktøy.
- Sikre elevens personvern i alle applikasjoner brukt i skolen. Våre barns persondata er ikke til salgs.
- Jobbe for mobilfrie skoletimer.

Skolefritidsordningen (SFO)

For å motvirke utenforskap og sikre gode oppvekstsvilkår ønsker vi at flere vil benytte seg av SFO tilbudet i Bærum. Bærum Arbeiderparti ønsker gode aktiviteter og planer for å heve kvaliteten på innholdet i SFO i hele kommunen. Et tiltak er å anerkjenne SFO som en helhetlig del av skolehverdagen og derfor ansette faglig bemanning i hele, faste stillinger.

I en stadig mer hektisk hverdag for barnefamilier, ser Bærum Arbeiderparti behov for å tenke langsiktig. Hverdagen for mange i dag består av for liten tid til familie og fritid. Etter skolen bør våre barn ha tid til fritidsaktiviteter, tid til matro og tid til å etablere vennskap. Høyt press på skolearbeid utenfor skoletid har allerede skapt store, varige forskjeller mellom barn som får hjelp til lekser hjemme og dem som ikke får det.

Samtidig som vi allerede nå hever kvaliteten i SFO, vil Bærum Arbeiderparti på lang sikt innføre Aktivitetsskole. Aktivitetsskole innebærer å arbeide for en mer helhetlig skolehverdag med undervisning, sunn enkel skolemat, en time fysisk aktivitet med læring og nærhet til naturen, en styrket skolehelsetjeneste, samt veiledning og faglig støtte til å fullføre lekser på skolen. Aktivitetsskole fokuserer på mestring gjennom læring, lek, utvikling av samarbeidsevner og skaper en arena for like muligheter.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Synliggjøre og forbedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier.
- Innføre søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO.
- Utvikle en mer felles standard når det kommer til innhold og kvalitet som skal bidra til:
 - At barna får et variert tilbud som blant annet inkluderer leksehjelp og lek.
 - At barna får mulighet for hjelp med skolearbeidet ved at det er en bedre kobling mellom skole og SFO.
 - At alle barn daglig er i fysisk aktivitet.
 - Sunn, enkel og gratis skolemat, og gi skolene mulighet til å organisere dette selv.
- Heve kvaliteten i SFO gjennom å sikre ansatte med fagkompetanse, tilbud om hele og faste stillinger samt gi muligheter for etter- og videreutdanning.
- Jobbe for at skolene bedre skal kunne utnytte kunnskapen til de frivillige organisasjonene til aktivitet i nærområdet.
- På sikt gå fra SFO til å innføre en mer helhetlig Aktivitetsskole.

En trygg ungdomstid

Bærum Arbeiderparti vil:

- At helsesykepleier skal være tilstede på skolen hver dag på alle skoler i Bærum.
- Sikre lavterskeltilbud for psykisk helse.
- Innføre gratis sanitærprodukter på skolene.
- Sikre gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse for ungdom i Bærum.
- Skape flere møteplasser for ungdom.
- Styrke bevilgningene og utvide åpningstidene til fritidsklubbene.
- Prøve ut nye metoder som gjør det lettere for gutter å oppsøke hjelp og gjennomgå de tilbudene de får.
- Styrke helsestasjonstilbudet for gutter.
- Sikre rusforebyggende tilbud og lavterskel hjelp til ungdom som sliter med rus.
- Innføre aktivitetskort i samarbeid med Akershus fylke for alle ungdommer i Bærum.

- At alle voksne som jobber i skolen og i organisasjoner som har ansvaret for ungdom skal ha kunnskap og opplæring om hvordan kjenne igjen og reagere på overgrep.
- At flere unge skal få muligheten til å få sommerjobb i kommunen.
- At Bærum kommune tar et særlig ansvar for at unge uten skoleplass eller arbeid får en meningsfylt hverdag.

Barnevernet

Barnevernet i Bærum skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Deres hovedoppgave er å sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Det er fellesskapets oppgave å stille opp for barn og unge som sliter.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre at en helhetlig vurdering av barns situasjon inkluderer helsekartlegging.
- Sikre at kommunen samordner egne tiltak for forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn.
- Styrke samarbeidet mellom institusjoner som jobber for barnets beste, for eksempel skole, barnevern, helsetjeneste og fritidstilbud.
- Gi foreldre et tilbud om bistand og hjelp ved en bekymringsmelding.
- Sikre at barn som er i kontakt med barnevernet eller i deres omsorg skal ha en fast kontaktperson.
- Arbeide for et større antall fosterhjems plasser i kommunen.
- Sikre at søsken i barnevernets omsorg som ønsker å være sammen skal få være det.
- Gjøre det enklere for barn under barnevernets omsorg å delta i fritidsaktiviteter.
- Arbeide for at fosterbarn skal ha stabile og permanente fosterfamilier.
- Bedre barnets mulighet til å påvirke og medvirke i beslutninger tatt til deres beste.

Mangfold, inkludering og integrering

Bærum skal være en kommune for mangfold hvor alle opplever å være en del av fellesskapet og får tatt i bruk sine ressurser. Da må vi legge til rette for god integrering i alle deler av lokalsamfunnet for innbyggere i alle aldre. Språk, barnehage, skole, arbeid og fritid er viktige nøkler.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At Bærum kommune skal være en kommune fri for diskriminering.
- Ha en målrettet og god integreringsprosess fra dag én for alle som har fått opphold.
- Tilby gratis barnehage og SFO for barn av foreldre på kvalifiseringsprogram og under språkopplæring.
- Gjenåpne åpen barnehage for barn uten fast plass i barnehage.
- Styrke og synliggjøre ordningen med fritidsstipend. Kommunen skal synliggjøre tilskuddsordningene gjennom skoler og idrettslag, i forbindelse med inndekning av kontingent i idrettslag og støtte til idrettsutstyr.
- Sørge for bedre samordning mellom ulike ordninger for utlån av idrettsutstyr, utstyrsbodene, som er i Bærum. Ha en ordning som gjør at noen av utstyrsbodene kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
- Øke tilskuddet til frivillige organisasjoner som arbeider med integrering på tvers av ulike grupper som for eksempel Fellesverket.
- Arbeide for trygge og gode tilbud ved fritidsklubbene.

- Øremerke midler som sikrer at flere barn og unge kan delta i den organiserte idretten.
- Engasjere idrettslagene i integreringstiltak.
- Videreføre arbeidet med «Globale Bærum», det vellykkede samarbeidet mellom stat, kommune, næringsliv og frivillighet for å få innvandrere inn i jobb.
- Arbeide for at personer som står utenfor arbeidslivet og som har språkutfordringer skal få tilbud om kombinert språkopplæring og arbeidspraksis.
- Styrke ordning med startlån for raskere å kunne etablere seg i egen bolig.
- Bevare parsellhagen «Persillehagen» på Rykkinn og andre lignende lokale inkluderingstiltak i Bærum.
- Etablere et kontaktforum der kommunen inviterer de ulike innvandrergruppene til innspill om aktuelle integreringstiltak.
- Arbeide for at svømmehallene i Bærum skal ha egne avsatte tider for kvinne- og herresvømming, et par ganger i uken.
- Arbeide for at flere som kommer til Norge gjennom familiegjenforening skal innlemmes i introduksjonsprogrammet.
- Være spesielt oppmerksomme på utfordringene ved overgangen fra introduksjonsprogrammet til videregående opplæring og styrke veiledningen med tilbud om språkopplæring og praksis.
- Prøve ut en fagutdanningsmodell for voksne, inspirert av blant annet Gloppen-modellen. Arbeidet baserer seg på at det gis en intensjonsavtale om læreplan fra første skoledag, så fremt faglige krav er bestått. Arbeidet gjøres i et samarbeid mellom kommunen, fylket, næringslivet, NAV, IMDI, flyktningkontoret og partene i arbeidslivet.

246

247 **Bedre hverdag for mennesker med**

248 **funksjonsnedsettelse**

249

250 Bærum skal være en inkluderende kommune å bo og leve i. Tilrettelegging for mennesker med
251 funksjonsnedsettelse er derfor viktig – både på skolen, i arbeidslivet og i livet for øvrig. Både samfunnet og den
252 enkelte er tjent med at alle får utvikle og realisere sitt potensiale.

253

254 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) gir funksjonshemmede praktisk bistand til å utføre handlinger som andre
255 vanligvis klarer selv. Gjennom involvering av brukere av tjenesten må kommunen videreutvikle en bedre BPA
256 tjeneste som gir funksjonshemmede mulighet til å styre eget liv.

257

258 Bærum kommune skal gjennomgå tilstand, utfordringer og hva som bør gjøres for å bringe situasjonen i
259 kommunen til å være i tråd med FN-konvensjonen om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse
260 (CRPD). Med utgangspunkt i dette skal kommunen utvikle en handlingsplan for å oppfylle konvensjonens
261 intensjoner i kommunen.

262

263 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- At FN-konvensjonen om rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse (CRPD) skal ligge til grunn for kommunens samfunnsplanlegging.

265

- Sikre at mennesker med funksjonsnedsettelse som mottar tjenester fra kommunen skal få et oversiktlig og sammenhengende tjenestetilbud, herunder at retten til individuell plan og koordinator oppfylles i praksis og etter intensjonen
- Arbeide for at universell utforming skal legges til grunn i planlegging av offentlige bygg, digitale løsninger, transport, uteområder og kommunikasjon.
- Jobbe for at flere selv kan få velge sin boform gjennom tilgjengelige boliger, tilgang til startlån, tilpasningstilskudd og kommunal bostøtte ved behov.
- At vi i Bærum skal bevare nærscoleprinsippet. Det betyr økte ressurser til grunnskolen for å sikre at elever med funksjonsnedsettelse kan fortsette å gå på sine nærskoler i sitt nabolag.
- Ivareta og utvikle BPA-tjenesten som et likestillingsverktøy.
- Jobbe for et mer inkluderende arbeidsliv i kommunen hvor det ansettes flere med funksjonsnedsettelse i ordinære og tilrettelagte stillinger.
- Bedre dagtilbudet til mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- At frisklivssentralene skal utvides til å inkludere kurs og veiledning for å styrke mestring, kunnskap og helse blant mennesker med funksjonsnedsettelse.
- At mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha rett på meningsfull ferie og fritid.
- At mennesker med utviklingshemming og funksjonsnedsettelse skal ha rett til å få sin arbeidsevne kartlagt av NAV. I dag er de ikke pålagt å kartlegge arbeidspotensialet til mennesker med utviklingshemming ved myndig alder. Ofte settes de rett på uføretrygd uten å få muligheten til å bidra i samfunnet. Det vil vi endre på.
- Styrke Haug skole som et ressurscenter.
- At det legges til rette for tilstrekkelig individuell opplæring til ansatte som jobber med mennesker med nedsatt funksjonsevne for å gi tjenester med god kvalitet.
- At mennesker med funksjonsnedsettelse skal gis individuelle rehabiliteringstilbud.

Aktiv seniorpolitikk

Muligheten til å stå lenger i arbeid

Det skal være lettere for eldre arbeidstakere å fortsette i arbeidslivet. Å være i arbeid er viktig både for den enkelte, arbeidslivet og samfunnet som helhet. For å sikre at folk som ønsker det skal klare å stå lenger i jobb, trengs et ryddig arbeidsliv. Gjennom mange år har seniorer opparbeidet seg lang erfaring og kunnskap om sine fagfelt. Denne kunnskapen er et viktig bidrag til neste generasjon.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Jobbe for at seniorer, som ufrivillig faller ut av arbeidslivet, lettere kommer tilbake i jobb.
- Legge til rette for etter- og videreutdanning og livslang læring.
- Legge til rette for fagutdanning for voksne.
- Gjøre utdanning mer aktuelt for seniorer ved å gi lønn under utdanning, spesielt for studier som er av stor betydning for rekruttering til Bærum kommune.
- Utvikle en tiltaksplan som sikrer et større aldersspenn i arbeidslivet og at flere står lenger i arbeid. Tiltak bør inkludere å tilrettelegge arbeidshverdagen, redusere arbeidsmengde og arbeidsbelastning.
- Etablere mentorordninger ved å bruke seniorenes erfaring og kompetanse til å øke fagkunnskapen blant yngre og andre ansatte i arbeidslivet.

- Styrke veiledningen seniorer i arbeidslivet får på pensjon og veiledning for å lette overgangen til pensjonisttilværelsen.

En aldersvennlig kommune fra pensjonsalder

Bærum Arbeiderparti ønsker at man skal kunne delta og bidra i samfunnet så lenge man har mulighet og ønsker etter pensjonsalder. Vi vil arbeide for en aldersvennlig kommune som tilrettelegger for at pensjonister og eldre kan holde seg aktive, medvirke og delta i samfunnet.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Etablere samarbeidsordninger mellom barnehager, skoler, idrett, sykehjem, møteplasser og pensjonister for frivillig innsats.
- Etablere en ordning hvor pensjonister kan bidra med leksehjelp og lesehjelp i SFO, og være ressurspersoner.
- Legge til rette for at flere pensjonister kan jobbe som vikar i kommunen.
- Etablere informasjonsarenaer med mulighet for muntlig, digital, skriftlig og praktisk bistand – på flere språk.
- Etablere en kommunal tjeneste som gir innbyggere IT hjelp.
- Sikre analoge alternativer til mobil app ved kjøp av billett på offentlig transport.
- Videreføre og utvide tilbudet om seniorbuss som kan bestilles for kjøring i hverdagen.
- Innføre tilskuddsordninger for utbedring av egen bolig til livsløpsstandard.
- Vedlikeholde gangveier og benker for lettere å kunne holde seg aktiv.
- Ha møteplasser og seniorsentre med aktivitet, underholdning og matservering, lett tilgjengelig.
- Styrke og fornye seniorsentrene Henie Onstad, Ringhøyden, Rykkinn og Østerås slik at flere tar dem i bruk, og etablere et senter i Sandvika.
- Støtte Fornebu senioruniversitet og jobbe for etableringen av flere lignende tilbud i kommunen.

Helse og omsorg

Bærum Arbeiderparti står for gode og sammenhengende helse- og omsorgstjenester gjennom hele livet. Vi trenger samarbeid innad i kommunen og mellom hjelpeapparatet og spesialisthelsetjenestene. Kommunen skal sikre at tjenesten skaper en trygg ramme for livet. Da må det være riktig kompetanse og nok kapasitet på tjenestestedene.

Velferdsteknologi

Den teknologiske utviklingen fører til en enklere hverdag for de fleste. Arbeiderpartiet ønsker at kommunen skal tilrettelegge for bruk av digitale hjelpemidler i tjenestene. Helse- og omsorgstjenestene er kanskje det området der vi kommer til å se størst endring i årene som kommer. Arbeiderpartiet vil at innbyggerne og kommunens ansatte skal være med å utforme sin nye digitale hverdag og prioritere hva vi skal sette først og hvordan vi skal høste erfaring.

Vi ønsker mer og ikke mindre mellommenneskelig kontakt, selv om mye kommer til å foregå digitalt. Arbeiderpartiet vil sikre gode velferdstjenester til dem som ikke behersker den nye teknologien.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke satsingen på trygghetsteknologi for hjemmeboende eldre.
- At kommunens trygghetspakke skal ha en rimelig pris, og jobbe for at flere benytter seg av tilbudet.
- I samarbeid med pasienter og ansatte styrke satsingen på digital oppfølging i hjemmet som supplement til hjemmebesøk.
- At brukerne skal ha rask tilgang til tekniske hjelpemidler og veiledning i bruken av dem for å gjøre hverdagen enklere.
- Tilby digitale kurs og trening gjennom seniorsentrene.
- Legge til rette for at unge kan bistå eldre i digital trening.

God eldreomsorg

Vi lever stadig lenger. Mange eldre deltar i samfunnslivet på lik linje med yngre generasjoner og har glede av de generelle aktivitetsmulighetene i samfunnet.

Omsorgstilbudene må ha en grunnleggende god kvalitet og være tilpasset egne behov. De fleste ønsker å bo hjemme så lenge det er mulig, samtidig som noen vil trenge omsorgsbolig en periode. Det er viktig at det er en sykehjemsplass tilgjengelig når hjem eller omsorgsbolig ikke er et tilstrekkelig godt tilbud.

Institusjonstilbudet må organiseres slik at mentalt friske sykehjemsbeboere får gode bomiljø sammen med likesinnede. Unge pleietrengende må få individuell vurdering av hva som er et godt botilbud for dem.

Vi vil innføre en tillitsmodell for omsorgstjenestene i Bærum for å styrke kvaliteten i tjenestene. «Hva er viktig for deg?» skal være ledestjernen for helse- og omsorgsarbeidet i tillitsmodellen. Du skal kunne bestemme mer over hvilken hjelp du trenger og fagfolk skal få mer tid og tillit til å fatte de riktige beslutningene sammen med deg.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Innføre tillitsmodellen i helse og omsorgssektoren som:
 - Gir helsepersonell tillit til å kunne medvirke til pasientens beste og bedre samarbeidet på tvers av helsesektoren.
 - Gir lokale tjenesteledere, sykepleiere, helsefagarbeidere og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for beboere på sykehjem og i hjemmetjenesten.
 - Etablerer tverrfaglige team for å følge opp kvaliteten i omsorgstjenesten og fokusere på tilbakemeldinger fra brukere, pårørende og ansatte om hvordan tjenesten fungerer.
 - Kutte unødvendig rapportering og sikre at pasientenes behov skal styre tiden de får hjelp, ikke stoppeklokken.
- Heve kvaliteten i eldreomsorgen gjennom økt fagbemanning.
- At eldreomsorgen fortrinnsvis skal drives i kommunal regi.
- At kommunen tilbyr kartleggingssamtaler med de eldre før fylte 75 år.
- At kommunen styrker det brannforebyggende arbeidet for hjemmeboende eldre.
- At behovet for antall sykehjemsplasser og omsorgsboliger skal oppfylles.
- Ansette avansert kliniske allmennsykepleier (AKS) i alle hjemmetjenestedistrikt og sykehjem for å styrke kartlegging og vurdering av alvorlig syke, veilede annet personell og være et bindeledd mot fastlegene.
- Styrke avlastningstilbud for pårørende med store omsorgsoppgaver.

- Styrke dagsentrene med fysioterapeuter, ernæringsfysiolog og miljøterapeuter.
- Legge til rette for gode generasjonsmøter i sykehjem ved å styrke samarbeid med barnehager og skoler.
- Arbeide for at eldre og deres pårørende fra ulike kulturer skal være trygge på at integritet, verdighet og individuelle behov blir ivaretatt.
- Sikre aktivitet for beboere på sykehjem ved å ansette miljøterapeuter og aktivitører.
- Styrke kvaliteten i eldreomsorgen i samarbeid med frivilligheten og ideelle stiftelser, som «Livsglede for eldre».
- Styrke lavterskeltjenester for mennesker med demens, blant annet gjennom å styrke dagaktiviteter, samt øke bruken av koordinatorene, demensrådgivere og demensteam.
- Vil jobbe for en demensomsorg som møter brukernes behov og sikrer demente god omsorg og et sosialt felleskap. det er viktig at Carpe Diem demenslandsby fungerer slik stedet var planlagt. Målsettingen må være at beboerne får bo sammen med dem de kan utvikle gode sosiale fellesskap med.
- Styrke omsorgstilbudet ved livets slutt og bedre tilbudet om palliativ omsorg og medisinsk hjelp, også for de som ønsker å dø hjemme.
- Sikre Hospice Stabekk.
- Legge til rette for godt samarbeid med frivillige og ideelle aktører i eldreomsorgen herunder besøksvenner med dyr.
- Sikre et eget pårørendesenter i Bærum for kurs, veiledning og informasjon.
- Jobbe for et døgnåpent apotek i kommunen.

Rekruttere og beholde helsepersonell

Det er et stort problem at kommunen over tid ikke greier å løse de store bemanningsutfordringene innen pleie og omsorg. Vi må satse og ta grep nå for at flere skal ville jobbe i kommunen vår lenge.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke grunnbemanningen på tjenestestedene for å sikre høyt arbeidsnærvær.
- At hele og faste stillinger er hovedregelen ved ansettelser for å sikre kontinuitet, kvalitet og fag- og arbeidsmiljø.
- Ha konkurransedyktige lønns- og arbeidsforhold med nabokommuner og helseforetakene.
- Ha en handlingsplan for å rekruttere og beholde sykepleiere og helsefagarbeidere i kommunen.
- Legge til rette for bedre nærledelse i tjenestene og redusere antallet hver leder har direkte personalansvar for betydelig.
- Erstatte bruk av bemanningsbyråer med egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker fraværet i sektoren.
- Legge til rette for at helsefagstudenter kan være ferievikarer.
- Sikre ekstra innsats med norskopplæring for ansatte som har behov for det.
- Legge til rette for kompetanseheving og livslang læring for de ansatte.
- Ha sterkere kommunal innsats i den kliniske utdanningen av helse- og velferdspersonell i universitets- og høyskole-sektoren i studentundervisning, spesialist- og etterutdanning.
- Øke antall praksisplasser for studenter og honorere studentveiledning.
- Bidra til utdanningsprogram i helsefag for ufaglærte i samarbeid med Akershus fylkeskommune.
- At ansatte seniorer kan være mentorer for helsepersonell under utdanning på alle utdanningsnivå.

- Sikre hensiktsmessig oppgavedeling mellom faggrupper slik at alle får brukt sin kompetanse og de samlede ressursene blir best utnyttet for pasienter og brukere.

Bærum kommunes Helsehus

Kommunen får stadig større ansvar for å yte helse- og omsorgstjenester til sine innbyggere. For at Bærum kommune skal sikre gode tjenester i fremtiden må kommunen tiltrekke seg dyktige fagpersoner, bygge på sterke fagmiljøer og drive kunnskaps- og kvalitetsutvikling. Vi vil at Bærum kommune skal gå foran i dette arbeidet.

Derfor vil Bærum Arbeiderparti etablere Bærum kommunes Helsehus. Tjenestene som Helsehuset skal inneholde velges ut på bakgrunn av kommunens behov. Helsehuset skal være en drivkraft i å løfte kvaliteten i alle helse- og omsorgstjenester i Bærum.

Vi vet at stimulerende fagmiljø virker som trekkplaster på engasjert helsepersonell. Ved å kombinere pasientbehandling, utdanning, kvalitetsutvikling, brukeropplæring og -medvirkning samt forskning som likeverdige oppgaver får vi en vinn-vinn situasjon. Samtidig som Bærums innbyggere får glede av bedre tjenester vil også flere fagfolk ønske å jobbe i kommunen.

Bærum kommunes Helsehus skal ha følgende kjerneoppgaver tett knyttet til pasientrettet arbeid:

- 1) Praksis for studenter som er under utdanning eller i etter- og videreutdanning innen helsefagene.
- 2) Kvalitetsutvikling i tjenestene.
- 3) Forskning innen kommunale helse- og omsorgstjenester.
- 4) Brukeropplæring og brukermedvirkning.

Alle funksjonene er likeverdige. På alle områdene skal det være egenaktivitet, men Helsehuset skal også fungere som kompetanse og ressurscenter for resten av tjenestene i kommunen. Det må inngås samarbeid med universitet, høyskoler og fylkeskommune. Videre kan det også inngås samarbeid med andre kommuner og helseforetak for å få til dette nødvendige løftet.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke kommunens forskningsinnsats, pasientopplæring, brukermedvirkning og -opplæring og kvalitetsforbedringsarbeid innen helse og omsorg.
- Vurdere samlokalisering av kommunale tjenestetilbud for å oppnå bedre tverrfaglig samarbeid og sikre store nok miljø til å ta ut utdannings-, kvalitetsforbedrings- og forskningspotensialet.
- Søke samarbeid med Vestre Viken helseforetak, universitet og høyskoler om disse oppgavene for å gjøre kommunen til en mer attraktiv arbeidsgiver.
- Utvikle systemer for oppfølgingen av kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.
- Jevnlig publisere tilstandsrapporter om kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.
- Etablere et system og en kultur, sammen med de ansatte, for kontinuerlig å forbedre kvaliteten i tjenestene på det enkelte tjenestested.

Legetjenester

Fastlegene trenger mer tid til pasientene. Fastlegeordningen må gi legene en akseptabel arbeidstid og innbyggerne tilgjengelige legetjenester. Vi skal gjenreise fastlegeordningen.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Videreutvikle legetjenestene i kommunen i samarbeid med de tillitsvalgte, brukerne og samarbeidspartnerne til fastlegene.
- Ha flere fast ansatte fastleger.
- Styrke eksisterende legevakt på Bærum sykehus fremfor å spre ressursene på flere.
- Bedre samarbeidet mellom legevakt og fastleger om pasienter som oppsøker legevakten for helseproblemer som ikke er akutte.
- Ha flere hele faste stillinger for leger og øvrig helsepersonell på legevakten.
- Utrede behovet for mer plass og flere ansatte på legevakten.
- Jobbe for en bedre køordning på legevakten.

Habilitering og rehabilitering

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre utviklingen av tilbudet i hverdagsrehabilitering.
- Arbeide for et godt rehabiliteringstilbud i kommunal regi.
- Styrke samarbeidet om rehabiliteringstjenester med rehabiliteringsinstitusjonene i kommunen.
- Utrede behovet for bassengtrening i varmt vann og øke kapasiteten om nødvendig.
- At mennesker med funksjonsnedsettelse skal gis individuelle rehabiliteringstilbud.

Tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten drives av fylkeskommunen. Bærum kommune må samarbeide med Akershus fylkeskommune om å utvide fri alminnelig tannhelsetjeneste for nye grupper og sørge for at de som har rett til fri tannbehandling, faktisk får det.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Arbeide for at tannhelsetjenester er tilgjengelig for alle

Det vises til Akershus Arbeiderpartis program om tannhelse.

Bærum sykehus

Arbeiderpartiet står for jevnere fordeling av spesialfunksjoner mellom sykehusene i Bærum og Drammen til alle som bor i Vestre Viken. Det skal være et bredt poliklinisk tilbud ved Bærum sykehus. Bygging av nytt sykehus i Drammen må ikke gå ut over kvaliteten på driften av Bærum sykehus.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At Bærum sykehus skal være et moderne sykehus med akutttilbud og med et bredt tjenestetilbud av høy kvalitet.
- Jobbe for at fødende ved Bærum sykehus tilbys opptil 3 liggedøgn etter fødsel.

Psykisk helse

Motgang, oppturer, sorg, nedture og festdager – det er livets gang. De aller fleste psykiske utfordringer løses sammen med venner, familie, lærer eller gode kolleger - uten at helsetjenestene er involvert. Derfor burde alle ha noen å kunne snakke med.

Kommunen og frivilligheten har til sammen mange gode tilbud med lav terskel som skal hjelpe mennesker med psykiske helseutfordringer i alle aldre. Forebyggende arbeid er det viktigste, men noen ganger trenger man mer og profesjonell hjelp for å komme seg gjennom psykisk uhelse. Vi må øke kapasiteten i tjenestene og sikre at vi øker tilgjengeligheten på disse tjenestene.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At psykisk helsehjelp skal være lett og raskt tilgjengelig for alle på kommunenivå uten henvisning.
- Videreutvikle tilbudet Rask psykisk helsehjelp – et etablert kommunalt lavterskel tilbud uten behov for henvisning.
- At barn og unge raskt og enkelt skal få hjelp når de henvender seg til skolehelsetjenesten, fastlege, helsestasjon for unge og innen psykiske helsetjenester.
- Ha flere tilpassede tiltak rettet mot spesielt utsatte grupper for å forebygge ensomhet og isolasjon.
- Styrke legevaktens tilbud til mennesker med akutte psykiske helseproblemer.
- Styrke arbeidet med gode møteplasser i lokalmiljøene, fritidsklubber for uorganisert ungdom og seniorsentre.
- Styrke helsetilbud for unge menn.
- Styrke selvmordsforebyggende arbeid.
- Bevare tilbudet om selvvinnleggelse i kommunale døgnåpne lavterskeltilbud.
- Ha fast koordinator for mennesker med langvarige og sammensatte behov.
- At pårørende kan inkluderes i sterkere grad i oppfølgingen når pasienten åpner for det.
- Sikre arbeidsplassen som et fortsatt viktig bidrag til god psykisk helse og satse på tiltak for å håndtere negativt stress.
- Ansette erfaringskonsulenter i psykiske helsetjenester.
- Styrke eksisterende lavterskeltilbud innen psykisk helse i rusomsorgen.
- Jobbe for å beholde tilbudet for tung- og langtidspsykiatrisk behandling på Blakstad.
- Styrke rådgivende enhet og oppsøkende tjenester innen psykiske helsehjelp, herunder de viktige FACT-teamene med spesialkompetanse for å hjelpe de med alvorlig psykiske lidelser og eventuelt rusmiddelproblemer.
- Sikre dagaktivitetstilbudet for de med psykiske helseutfordringer, slik som Bjørnegård aktivitetshus, Fontenehuset, Frelsesarmeen og Villa Walle.

Rus og rusavhengighet

Forebyggende arbeid er viktig for å hindre rusavhengighet. Familie og omgangskrets er de viktigste rollemodellene når det gjelder syn på bruk av alkohol og andre rusmidler. Skolene er viktige arenaer for å opplyse om konsekvenser av å ruse seg og forebygge rusbruk. Det er viktig at arbeidet starter i tidlig alder, og at alle tiltak, læring og informasjon om rusmidler skal være balansert og basert på kunnskap og god forskning.

579 Totalkonsumet av alkohol og rusmidler må ned. Vi må støtte de som ikke ønsker å ruse seg og hjelpe – ikke
580 straffe de som er i ferd med å få eller har rusavhengighet.

581

582 Rusavhengige må lett kunne komme i kontakt med hjelpeapparatet og hjelpen må være godt koordinert. Sosiale
583 møteplasser og daglige aktiviteter er vitale for å få livsglede og troen på et bedre liv. Viktigheten av ettervern og
584 oppfølging må styrkes slik at man forblir rusfri etter behandling. Bolig, arbeid og rusfritt sosialt miljø er viktige
585 forutsetninger kommunen kan bidra med.

586

587 Bærum Arbeiderparti vil følge opp regjeringen Støres arbeid med rusreform og treffe tiltak i tråd med denne som
588 vi mener er bra for den lokale ruspolitikken.

589

590 Konsekvensene av rusreformen for bl.a. skolegang og arbeidsliv og hjelpebehov må følges nøye med
591 følgeforskning. Likeså utviklingen av tilgang på rusmidler i samfunnet. Det er viktig at en eventuell
592 avkriminalisering av brukerdoser av narkotika ikke blir et frislipp for salg av narkotika og fører til større problemer
593 for flere enn det er intensjonen å løse.

594

595 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 596 • Følge opp regjeringen Støres rusreform der helsehjelp er det bærende prinsipp.
- 597 • Styrke bevilgningene til kommunens rusforebyggende arbeid og oppfølging av rusavhengige.
- 598 • At ettervern og oppfølging av rusavhengige skal styrkes når det kommer til bolig-, jobb- og
599 utdanningstilbud.
- 600 • At rusavhengige skal få god og koordinert behandling, oppfølging og ettervern.
- 601 • Ha fast koordinator for mennesker med langvarige og sammensatte behov.
- 602 • At skolene aktivt skal jobbe med balansert og forskningsbasert opplysning om farene ved rusmiddelbruk
603 overfor elvene og deres foresatte. Fokuset skal ikke være skremming, men dialog og tillit.
- 604 • Ha særlig fokus på tiltak for å forebygge alkoholmisbruk hos eldre, som ofte er mer sårbare.
- 605 • Ha godt tilbud for akutte problemer innenfor rus og psykiatri.
- 606 • At barn og unge i familier med rusproblematikk følges opp tett.
- 607 • At det opprettes en veiledningstjeneste for foresatte om rusproblematikk.
- 608 • Sikre samarbeidet med politi, skole og frivillighet om opplysnings- og forebyggingsarbeidet mot
609 rusavhengighet.
- 610 • Videreføre arbeidet i Samordning av Lokale rus og kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT).
- 611 • Sikre tilstrekkelig tilbud om soveplasser for bostedsløse, slik som på natthjemmet på Kolsås.
- 612 • Styrke rådgivende enhet og oppsøkende tjenester innen rus.

613

614

615 **Frihet fra vold og overgrep**

616

617 Vold og overgrep er utbredt i alle deler av samfunnet. Innbyggernes opplevelse av god livskvalitet – bolig, arbeid,
618 inntekt å leve av, barnehage, skole, fritidstilbud – er alle avgjørende bidrag i forebyggingen av vold og overgrep.

619 Seksuelle overgrep på nettet er en stigende utfordring. Grunnleggende holdningsendringer og grensesetting er
620 viktig forebyggende arbeid, spesielt gjennom skolen.

621 Vold og overgrep, psykisk og fysisk, mot eldre er et alvorlig samfunnsproblem. Voldsutsatt eldre kontakter i liten
622 grad tjenesteapparatet for hjelp og dette blir et usynlig samfunnsproblem.

- 623 **Bærum Arbeiderparti vil:**
- 624 • Sørge for velfungerende krisesentre.
- 625 • At institusjoner som barnehager og skoler utformes på en måte som hindrer overgrep.
- 626 • At ungdom i faresonen gis god oppfølging og motiveres til positive aktiviteter, utdanning og arbeid.
- 627 • Bygge opp under politiets rolle som et synlig og forebyggende organ i lokalmiljøet.
- 628 • At ofre får god hjelp og oppfølging, herunder mulighet for fri rettshjelp.
- 629 • Utvide tilbudet om voldsalarm og omvendt voldsalarm.
- 630 • Styrke politiets arbeid mot nettovergrepere og hatkriminelle.
- 631 • Ha mer undervisning i konflikthåndtering og voldsforebygging i skolen.
- 632 • Styrke opplysningsarbeidet om hvordan man kan beskytte seg mot vold og overgrep på nettet.
- 633 • At familievernkontorene og barnevernet skal få nødvendige ressurser.
- 634 • Styrke oppfølgingen av unge voksne etter fylte 18, som tidligere har vært under offentlig omsorg.
- 635 • Styrke kompetansen blant kommunens ansatte for å tidlig avdekke vold og overgrep.
- 636 • Kartlegge omfanget av vold og overgrep mot eldre i Bærum, og sette inn tiltak i tjenesteapparatet for å
- 637 oppdage, kjenner igjen og reagerer på vold og overgrep.
- 638

Folkehelse

- 639
- 640
- 641 God helse skapes der folk lever, bor og arbeider. Folkehelsearbeidet i kommunen krever en felles innsats for å
- 642 forebygge sykdommer, fremme livskvalitet og utjevne sosiale forskjeller mellom folk. God folkehelse kan også
- 643 sikre at flere står i arbeid lengre og forebygge ensomhet og isolasjon.
- 644

- 645 Sosial ulikhet i barneårene kan forplante seg til dårligere helse og livskvalitet senere i livet. Barn og unge som
- 646 vokser opp i lavinntektsfamilier får ikke samme mulighet som sine jevnaldrende. Ifølge Ungdataundersøkelsen
- 647 2022 mangler 4.000 unge i Bærum en fortrolig venn. Det kan gi grunnlag for mye rotløshet og psykisk uhelse.
- 648 Dette vil Arbeiderpartiet gjøre noe med.
- 649

- 650 Bærum Arbeiderparti bygger sin folkehelsepolitikk på FNs bærekraftsmål.
- 651

- 652 **Bærum Arbeiderparti vil:**
- 653 • Arbeide for å løfte familier ut av vedvarende lavinntekt.
- 654 • Gjøre det lettere for folk å ta gode valg for egen helse.
- 655 • Fortsette det rusmiddel- og tobakksforebyggende arbeidet.
- 656 • Legge til rette for godt smittevernarbeid og høy vaksinedekning.
- 657 • Bruke Folkehelseinstituttets folkehelseprofil, Ungdata og annet kunnskapsgrunnlag aktivt i arbeidet for å
- 658 forbedre innbyggernes livskvalitet.
- 659 • Samle kreftene for å styrke forhold og kvaliteter i barnehage, skole, nærmiljø, fritid og kulturliv.
- 660 • Lage gode arenaer med innbyggere, frivillighet og næringsliv for å utvikle folkehelsearbeidet lokalt.
- 661 • Legge til rette for møteplasser inne og ute i steds- og byutvikling.
- 662 • Sette ut flere benker langs turveiene og i grøntområdene.
- 663 • Forebygge fallulykker – særlig blant eldre.
- 664 • Jobbe for og legge til rette for at flest mulig opplever aktivitet, får knytte nære bånd, være oppmerksom,
- 665 gi av seg selv og lære nye ting.
- 666 • Styrke forebyggende innsats med mosjon og enkel trening ved seniorsentre, i hjemmetjenesten og i
- 667 eldreomsorgen for øvrig.

Klima, miljø og natur

Menneskeskapte klimaendringer og global oppvarming er den mest alvorlige trusselen mot livsgrunnlaget på jorda. Klima, miljø og natur skal være fundamentet og rammen for alle områder der vi utvikler politikk. Bærum Arbeiderparti vil at Bærum skal være en foregangskommune i klima- og miljøarbeidet. Vi må tenke bærekraft i alt vi Bæring gjør i og utenfor kommunen.

Vi må samarbeide for å ta flere grønne valg i hverdagen. Både kommunen og næringslivet må gjøre det enklere for alle som bor her å ta gode miljøvalg. Vi må også raskt stanse tapet av verdifull natur og arts mangfold. Dette er vår tids største utfordringer. Vi er den siste generasjonen som har reell mulighet til å begrense skadeomfanget: Vi må handle, og vi må handle nå.

Klima og miljø

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke innsatsen for å nå Bærum kommunes klimamål på minst 65% reduksjon i utslipp, for eksempel ved å styrke kommunens klimafond.
- At klima og miljø skal vektas minst 30% som en faktor i kommunale anbudsrunder.
- Stille krav om null-utslipp i alle kommunale prosjekter fra 2027.
- Utvikle kommunens klimabudsjett for både direkte og indirekte utslipp, spesielt ved bedre estimering av utslipp og virkninger av tiltak.
- Stille krav om utslippsfrie byggeplasser innen 2030.
- At Bærum har en utslippsfri kommunal bilpark innen 2028.
- Sikre en parkeringsstrategi som har et sosialt fokus, men som bidrar til å kutte utslipp.
- Installere solceller og varmepumper på alle kommunale bygg der det er hensiktsmessig.
- Prioritere vedlikehold og oppussing av eksisterende bygg fremfor nybygg.
- Energieffektivisere kommunale bygninger slik at energiforbruket reduseres.
- Samarbeide med staten og andre kommuner for å sikre rask og nødvendig reduksjon av utslipp fra vare- og tungtransport, deriblant økonomiske insentiver.
- Inngå samarbeid med lokalt næringsliv for å sikre nullutslipp-lastebiler.
- Sammen med andre omkringliggende kommuner rundt Oslo; sikre at det finnes tilstrekkelig med lade og påfyllsmuligheter (hydrogen) for vare- tungtransport.
- Ha bedre kontroll på oppskyting av fyrverkeri. Dette bør foregå på forhåndsgodkjente steder for oppskyting slik at vi begrenser forsøpling, skader og bevarer hensynet til dyr.

Sirkulærøkonomi og avfallshåndtering

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke arbeidet med sirkulærøkonomi. Vi vil stoppe veksten av avfall og legge til rette for mer gjenvinningsindustri i Norge. Det som i dag blir avfall, kan bli råmateriale på nytt.
- Tilrettelegge for gjenbruk, deling og ombruk.
- Øke målsetting for reduksjon av matsvinn ved offentlige institusjoner til 60% innen utgangen av 2027.
- At kommunen skal jobbe for å redusere matsvinn per innbygger sammen med relevante aktører i samfunnet.
- Ha midlertidig bearbeiding og deponering av steinmasser på Avtjerna.

- 712 • At Bærum kommune skal avslutte snødeponering på Bjerkejordet og finne nytt miljøvennlig
713 deponiområde som også ligger nærmere der hvor snøen hentes fra.
714 • Jobbe for innsamling av naturlige juletrær flere steder i kommunen.
715 • Sørge for at velforeningene fortsatt kan ordne med gratis levering av kvist på Isi før 17. mai.
716 • Videreutvikle «Isi på hjul» som et lokalt tilbud for å bli kvitt løv og hageavfall.

717 Naturvern

718

719 Bærum Arbeiderparti vil:

- 720 • Arbeide for vern av kommunens områder med store naturverdier, herunder Lysakervassdraget,
721 Løkkeåsen, Engervannet og Tanumplatået i sin helhet.
722 • Føre et arealregnskap i Bærum som gir oversikt over opprettelse og nedbygging av ulikt type areal.
723 • Sørge for at det etableres og vedlikeholdes kantsoner langs kommunens elver og bekker der det er mulig
724 • Gjennomføre en kartlegging av naturmangfoldet og sjeldne arter i Bærum, og deretter legge frem en
725 tiltaksplan for å bidra til at dette bevares.
726 • Styrke naturmangfoldet og sikre leveområder for rødlistede arter.
727 • Ta vare på «hundremeterskogene» og andre lokale grøntområder.
728 • Arbeide for mindre lysforurensning.
729 • Arbeide for å bevare markagrensen.

730 Fjord og kyst

731

732 Bærum Arbeiderparti vil:

- 733 • Sikre en ferdigstilt sammenhengende kyststi før kommunestyreperiodens slutt.
734 • Jobbe for å fjerne ulovlige tiltak i strandsonen.
735 • Styrke arbeidet med separering av vann- og avløpsnett for å redusere utslipp til fjord og vann.
736 • Gå sammen med omkringliggende kommuner for å styrke arbeidet med å få en renere og mer fiskerik
737 Oslofjord.
738 • Unngå høstpløying for å hindre jorderosjon til vann og Oslofjorden
739 • Montere badestiger flere steder
740 • Renere og mer fiskerik Oslofjorden skal være et satsingsområde

741

742 Bolig

743

744 Bærum Arbeiderparti vil gjenreise en aktiv kommunal boligpolitikk. Boligpolitikken skal være med på å skape en
745 mer bærekraftig kommune med muligheter for alle til å bo her. Gode oppvekstsvilkår krever trygge bomiljø.

746 Bærum Arbeiderparti vil legge til rette for et fremtidsrettet lokalsamfunn hvor boliger, møteplasser,
747 kollektivtilbud og arbeidsplasser er nær hverandre.

748

749 Bærum Arbeiderparti vil:

- 750 • At nye boliger og offentlige bygg har passivhus- eller plussstandard.
751 • Fortsette å bygge smart, miljøvennlig og med høy arkitektonisk kvalitet.
752 • Følge Knutepunktstrategien.
753 • At arkitektoniske og estetiske verdier skal vektlegges mer i byggeprosesser.

- 754 • Bygge variert for at grupper med ulike aldre og behov kan bosette seg i samme område.
- 755 • Jobbe for at flere utbygginger organiseres som borettslag.
- 756 • Bygge ut Avtjerna på sikt etter 2042, med nødvendig kollektivforbindelse.
- 757 • Jobbe for en bedre dialog mellom kommune og utbyggere.
- 758 • Utrede Mikrohus som et mer bærekraftig boalternativ.
- 759 • Etablere forsøk med grønne tak for å redusere konsekvenser av styrtregn, og for å stimulere til biologisk mangfold, blant annet insekter.
- 760 • Oppgradere eldre infrastruktur heller enn å bygge nytt, der det er mulig.
- 762 • Bedre ressursene til behandling av planer og reguleringer i Bærum Kommune.
- 763 • Tilrettelegge for at også mindre aktører kan konkurrere om utbyggingsarealer.
- 764 • Arbeide for installering av heis i blokker hos sameier og borettslag slik at eldre kan bo lengere hjemme.

765

766 Sosial boligpolitikk

767

768 Bærum Arbeiderparti vil:

- 769 • Gjenreise den kommunale boligpolitikken ved å realisere rimelige boliger for mennesker i alle aldre, og
- 770 at kommunen blir en hovedaktør i markedet for rimelige boliger.
- 771 • Utvikle deleiemodell med 10% egenkapital, 50% kjøp og 50% leie med muligheter for å eie mer over
- 772 år.
- 773 • Tilrettelegge for leie til eie prosjekter.
- 774 • Lage en strategi og plan som fører til mer kommunal og sosial boligbygging.
- 775 • Gjennomføre aktive grep fra Bærum kommune for å sikre boliger til 1.gangsetablerere og unge.
- 776 • Prøve ut en ordning med egne boligbyggeprosjekt for de under 35.
- 777 • Tilrettelegg tomter for Stiftelsen utleieboliger i Bærum ved å tilpasse regulering og tomter til prosjekter
- 778 for dem eller andre ideelle stiftelser.
- 779 • Arbeide for at det settes større krav til sosial bærekraft på lang sikt for byggeprosjekter.
- 780 • Redusere leieprisene under gjengs leie nivå i kommunale boliger.
- 781 • Etablere flere multihus med studentboliger, seniorboliger og kommunale boliger i samme bygg.
- 782 • Bygge boliger der det allerede er skoler, barnehager og annen infrastruktur
- 783 • Styrke flere tiltak for grønn energi, ut over Enova støtte.
- 784 • Vurdere mulighetene for studentboliger i Bærum.

785

786

787 Samferdsel

788

789 Vi arbeider for at Bærum skal bli et kortreist samfunn. Du skal trygt kunne gå, sykle eller ta kollektivt til og fra
790 dagliglivets gjøremål. 70 % av klimagassutslippene i Bærum kommer fra privatkjøring med bil. Mange er fortsatt
791 avhengig av bilen og det skal vi ta hensyn til. Vi må tenke helhetlig i planleggingen av Bærumssamfunnet, skal vi
792 bidra til å få kontroll over klima- og miljøutfordringene.

793

794

795

796

Kollektivt og trafikk

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre bedre og billigere kollektivtilbud. Hele kommunen skal være i sone 1.
- At Fornebubanen ferdigstilles.
- Jobbe for at Kolsåsbanen forlenges til Bærums Verk, Rykkinn og Sandvika.
- Jobbe for at Østeråsbanen forlenges.
- Sikre gratis tilstrekkelig innfartsparkering ved kollektivknutepunkter.
- Kreve at Akershus fylkeskommunen sine busser skal være utslippsfrie innen 2028.
- Styrke kollektivtilbudet internt i kommune, ikke bare inn til Oslo.
- At antall nye parkeringsplasser henger sammen med hvilken grad det er tilgjengelig kollektivtrafikk i området.
- Tilrettelegge for mer bildeling.
- Sikre gode lademuligheter i hele kommunen.

Sykkel og gange

Bærum Arbeiderparti vil:

- Arbeide for flere trygge skoleveier.
- Styrke satsingen på oppgradering av gangveier og stier.
- Øke vinterbrøyting.
- Småveier skal ryddes om vinteren og bratte gangveier skal tilrettelegges med for eksempel trapp der det trygger ferdseien.
- Jobbe for bedre vintervedlikehold for gang- og sykkelvei, som brukes til skole og jobb.
- Følge opp sykkelstrategien, og arbeide for bedre og mer sammenhengende sykkelveier i Bærum.
- Utvide ordningen med mikromobilitet, som el-sparkesykkel, i kommunen.
- Sikre tryggere sykkelparkering ved kollektivknutepunkter.
- Trygge Lysakerlokket for både syklende og gående.
- Tilrettelegge for at sykkel og el-sykkel blir mer brukt.

Landbruk

Bærum Arbeiderparti er en unik kommune med varierte landskap og muligheter for landbruksnæringen. Vi ønsker et velfungerende og levende landbruk i kommunen. Dette er en viktig del av vår kulturarv og vi har potensial for mer lokal matproduksjon og til å bidra med mer kortreist mat.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Lage en jordvernplan for Bærum.
- Bidra til forutsigbarhet i landbruket.
- Styrke samarbeidet mellom skole og landbruk, se på prøveprosjekter som lar elever som ønsker det lære om landbruk og gårdsdrift.
- Sørge for at det etableres tilstrekkelig brede kantsoner med naturlig vegetasjon langs alle vassdrag for å redusere erosjon.

- 840 • Forhindre landbruksavrenningen av nitrogen og fosforforbindelser til våre elver og bekker.
- 841 • Forhindre jordpartikkelavrenningen som kommer ut i Oslofjorden og som negativt påvirker fjorden og
- 842 livet der.
- 843 • Håndheve driveplikten strengere.
- 844 • Jobbe for at Bærum kommune kjøper mer fra lokale produsenter.
- 845 • Støtte opp om kortreist jordbruk, REKO som virkemiddel for å koble små produsenter og kjøpere
- 846 sammen, samt jobbe for å koble Bærums storkjøkken med lokale produsenter.
- 847 • Tilrettelegge for et økt og aktivt jordbruk for å styrke selvforsyningsgraden.
- 848 • Jordvernet må styrkes. Ingen nedbygging av dyrket matjord i perioden 2023-2027, med mindre
- 849 reguleringen eller et tiltak er av vesentlig samfunnsmessig betydning.
- 850 • Alt dyrket og dyrkbart areal som tillates endret skal erstattes med minst like verdifullt nytt opparbeidet
- 851 dyrkbart areal.
- 852 • Utarbeide en plan for kommunens skogeiendommer for å sikre bærekraftig drift for klima og næring.
- 853 • Styrke rekrutteringen til jordbruket.
- 854 • Bistå med incentiver og tilrettelegge for at flere av kommunens bønder går over til regenerativt
- 855 landbruk. Det motsatte av å utarme jorden.
- 856 • Jobbe for mer allsidig dyrkning.
- 857 • Satse på organisk gjødsel.

858

Tillitsmodellen

859

860

861 Bærum Arbeiderparti vil at innbyggerne skal få enda bedre tjenester og de ansatte en bedre arbeidshverdag ved
 862 å innføre en tillitsmodell i våre kommunale tjenester. For å kunne innføre en tillitsmodell så må det må være
 863 tilstrekkelig ressurser og kapasitet slik at det er rom for å endre og styrke tjenestene. Hele faste stillinger, økt
 864 grunnbemanning, og mer samarbeid på tvers av kommunen er helt nødvendig for å lykkes og gi alle Bærums
 865 innbyggere trygghet og kvalitet i møte med de kommunale tjenestene. Kommunen kommer heller ikke i mål uten
 866 tett samarbeid med de ansatte gjennom fagforeningene.

867

868 **Innføring av tillitsmodellen i Bærum kommune vil bety å:**

- 869 • Gi ansatte mer tid og tillit til å kunne følge opp elever, barn, brukere, eldre og pasienter.
- 870 • Øke grunnbemanningen og sikre tilstrekkelig ressurser.
- 871 • Gi innbyggeren, som bruker, mulighet til å ta aktiv del av tjenesteutviklingen og bestemme mest mulig
- 872 over egen hverdag.
- 873 • Erstatte bruk av bemanningsbyråer med egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker opp
- 874 ved fravær i utvalgte sektorer.
- 875 • Delegere myndighet til lokal ledelse med personal- og budsjettansvar, som har direkte innsikt i
- 876 situasjonen.
- 877 • Involvere tillitsvalgte og ansatte i videre utvikling av tjenesten med utgangspunkt i behovene til de
- 878 innbyggerne tjenestene retter seg mot.
- 879 • Gi ansatte økt tillit til å styre sin egen arbeidshverdag og større mulighet til å ta valg etter faglig skjønn
- 880 for å kunne gi bedre tjenester.
- 881 • Tilrettelegge for samarbeid på tvers av kommunen ved bruk av IT-verktøy og digitale tjenester.
- 882 • Kutte i administrative oppgaver for fagpersonell.
- 883 • Måle tjenestene på hvor godt samfunnsoppdraget oppfylles og ikke på lite treffsikre måltall.

884

885

Arbeid

886

887 Bærum Arbeiderparti ønsker et raust og inkluderende arbeidsliv hvor alle får utnytte sin arbeidsevne. Arbeid gir
888 trygghet i hverdagen og Bærum kommune har som arbeidsgiver et særlig ansvar for at flere får en sjanse til å
889 jobbe. Arbeid til alle er jobb nummer 1!

890

Bærum kommune - en trygg og attraktiv arbeidsgiver

892

893 Bærum kommune må arbeide systematisk og målrettet for å fremme Bærum kommune som en attraktiv
894 arbeidsplass som rekrutterer de beste og mest motiverte medarbeiderne. Samtidig må kommunen arbeide for å
895 beholde sine nåværende ansatte.

896

897 Bærum Arbeiderparti ønsker at kommunale velferdstjenester som hovedregel skal utføres av fast ansatte i hele
898 stillinger. Vi vil stanse privatisering og konkurranseutsetting av kommunens faste oppgaver.

899

900 I 2021 brukte Bærum kommune nesten 260 millioner kroner på innleie av vikarer bare innen pleie- og
901 omsorgssektoren. Bærum Arbeiderparti mener hverdagen blir langt bedre for både de ansatte og brukerne av de
902 kommunale tjenestene med en økt grunnbemanning fremfor at fellesskapets midler brukes på innleie fra
903 vikarbyråer.

904

Bærum Arbeiderparti vil:

906

- Tilby kommunalt ansatte trygge jobber og konkurransedyktig lønn.
- Gjøre hele og faste stillinger til en hovedregel for alle kommunale stillinger.
- Øke grunnbemanningen.
- Erstatte bruk av bemanningsbyråer med en egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker fraværet i utvalgte sektorer.
- At likt arbeid skal lønnes likt og rettferdig.
- Innføre en handlingsplan for å rekruttere og beholde ansatte i kommunen.
- Forebygge vold og trusler mot kommunens ansatte og sikre at det gis tilstrekkelig tid til nødvendig opplæring. Det skal foreligge både analoge og digitale varslingsystemer og ledernes kompetanse på prosedyrer skal økes for å sikre god ivaretagelse av de ansatte ved, og i etterkant av, uønskede hendelser.
- Styrke innsatsen mot netthets rettet mot kommunens ansatte.
- Tilrettelegge for utvikling og bruk av gode digitale verktøy for ansatte og brukere av kommunale tjenester.
- Bidra til å øke kompetansen på turnusplanlegging på tjenestestedene.
- Sikre gode praksisplasser for studenter og heve kvaliteten på den faglige veiledningen.
- Iverksette tiltak som fremmer et godt og sunt arbeidsmiljø og som forebygger arbeidsrelatert sykefravær.
- Tilby ansatte gode velferdstilbud som muligheten til å trene i arbeidstida.
- Sikre ansatte reell medbestemmelse på alle nivåer i organisasjonen og tilrettelegge for at gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet ivaretas.
- Sørge for nok teknisk støtte, vedlikehold og opplæring slik at kommunens digitale verktøy fungerer for den ansatte.

928

Inkluderingsdugnad

Bærum Arbeiderparti vil gjøre Bærum kommune til en foregangskommune på arbeidsinkludering og mangfold. Alle som vil og kan skal få anledning til å delta i arbeidslivet. Det er spesielt viktig å gi de som i dag står utenfor arbeidslivet en mulighet til å delta.

Inkluderingsdugnaden i arbeidslivet trenger å:

- Tilrettelegge for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA).
- Tilrettelegge for at flere med funksjonsnedsettelse, helseutfordringer eller hull i CV'en ansettes i ordinære stillinger, eventuelt med lønnstilskudd.
- Tilby flere kommunale praksisplasser.
- Tilby flere læreplasser for lærekandidater.
- Gi personer med språkutfordringer, og som står utenfor arbeidslivet, tilbud om kombinert språkopplæring og praksisplass i kommunen.
- Fortsette suksessen Globale Bærum – et samarbeidsprosjekt mellom kommune og arbeidsliv for å få innvandrere raskt i arbeid.
- Føre en aktiv seniorpolitikk som gjør det attraktivt å stå lenger i jobb.
- Sikre flere unge sommerjobb i kommunen.
- Sørge for at Bærum kommune tar et særlig ansvar for å sikre ungdom under 20 år som står uten skoleplass eller arbeid en meningsfylt hverdag.
- Ta et krafttak for at kommunen sammen med NAV skaffer flere utenfor arbeidslivet arbeidspraksis og varig arbeid.

Livslang læring:

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gi alle ansatte rettigheter og reelle muligheter til livslang læring.
- Legge frem en strategi for livslang læring i Bærum kommune.
- Jobbe for å skape rom og tid for at kompetanseheving skal være en naturlig del av jobben
- Tilby lønn og fri til etterutdanning mot at den ansatte fortsetter å jobbe for kommunen i en partsavtalt periode.
- Øke andelen faglærte i kommunen ved å gi flere ansatte muligheten til å:
 - Ta fagbrev på jobb.
 - Bli praksiskandidat.
 - Bli lærerkandidat.
 - Ta høyskole- eller universitetsutdanning på deltid.

Læringer

For mange yrkesfagelever får ikke læreplass og for få gjennomfører. Bærum arbeiderpartiet vil satse på å gi yrkesfagopplæringen og -elever bedre vilkår og sørge for at arbeidslivet som venter etter fullført utdanning, er attraktivt, trygt og seriøst. Her har Bærum potensiale til å ta et mye større ansvar enn i dag.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Samarbeide med Akershus fylkeskommune om en læreplassgaranti og iverksette offensive tiltak for å nå

- 974 målet om 250 læreplasser årlig.
- 975 • Fremme tiltak for å sikre flere og dyktige veiledere for lærlingene, herunder lønnstillegg og
- 976 veilederutdanning.
- 977 • Jobbe for at flere av kommunens lærlinger får tilbud om hele og faste stillinger i kommunen etter
- 978 bestått fagprøve.
- 979 • Tilby søkere til lærlingeordningen, som har svake norskkunnskaper, en 3-årig lærlingeordning med
- 980 kombinert språk- og fagopplæring.
- 981 • Gi flere ansatte muligheten til å ta fagutdanning i form av fagbrev på jobb.

982

Idrett

983

984

985 Bærum Arbeiderparti skal mer enn å bare heie på idretten!

986 Idretten er en del av det utvidede kulturbegrepet og er en viktig arena for fritid og integrering.

987 Bærum Arbeiderparti ønsker en idrettspolitikk for alle, ikke kun for de få. Alle skal føle på at idrettstilbudet i

988 Bærum er tilgjengelig for dem. Derfor ønsker vi flere tiltak og lavterskeltilbud innenfor fysisk aktivitet for barn, unge og eldre.

990

991 Breddeidretten skal nå bredt. Det å holde seg i aktivitet er viktig i alle livsfaser, og kommunen må jobbe for at det er enklest mulig både å organisere treninger og at det skal være plass til alle. Ikke alle kan bli verdensmestere, men alle kan slå personlige rekorder. Kommunen må ha et tilbud som når både de som ønsker å konkurrere i toppen og de som ikke gjør det.

995

Fritidsstipend

996

997

998 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 999 • Styrke og synliggjøre ordningen med fritidsstipend. Kommunen skal synliggjøre tilskuddsordningene gjennom skoler og idrettslag, i forbindelse med inndekning av kontingent i idrettslag og støtte til idrettsutstyr.
- 1000 • Sørge for at idrettsklubber som får medlemmer som bruker fritidsstipend følges opp på en helhetlig måte, slik at de får mest mulig ut av tilbudet.
- 1001
- 1002 • Kommunen må ha en årlig utregning over hvor mange familier fritidsstipendet skal være aktuelt for, og justere tilbudet etter dette.
- 1003
- 1004
- 1005

Organisert idrett

1006

1007

1008 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 1009 • At idretten skal være en inkluderingsarena, og derfor må vi engasjere idrettslagene i integrerings- og inkluderings tiltak. Alle skal føle seg hjemme i Bærumsidretten.
- 1010 • Støtte idrettsklubber som ønsker å starte organisert felleskjøring til trening.
- 1011 • Jobbe for at ergoterapeuter kan fortsette å være gode formidlere om den organiserte paraidretten til sine brukere.
- 1012 • Legg til rette for at ikke-motorisert vannsport kan drive trygt på fjorden og i skjærgården.
- 1013 • Jobbe for flere tilbud til ungdom og voksne som ønsker å drive med idrett, men som ikke ønsker å satse eller å konkurrere.
- 1014
- 1015
- 1016

- 1017
- 1018
- 1019
- 1020
- 1021
- Se på muligheter for å se mer sammenheng mellom trening for barn og voksne, slik at voksne kan ha et treningstilbud, samtidig som barna trener.
 - At framtidige idrettsanlegg også skal driftes av klubbene, slik det er i dag etter «bærumsmodellen» innen idrett.

1022 **Idrettsanlegg**

1023

1024 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 1025
- 1026
- 1027
- 1028
- 1029
- 1030
- 1031
- 1032
- 1033
- 1034
- 1035
- 1036
- 1037
- 1038
- 1039
- 1040
- 1041
- 1042
- Etablere en plan for å håndtere vedlikeholds- og oppdateringsbehov i idrettsanleggene. Det å se på energieffektivitet er en viktig del av dette arbeidet. Planen må inkludere hvordan man kan gjøre anleggene universelt utformet.
 - Etablere en langsiktig arealplan for idrett. Dette innebærer å sikre forsvarlig dekning av idrettsanlegg i de mest tettbebygde områdene.
 - Sette tydeligere krav om hall- og anleggsdekning som en del av utbyggingsprosjekter.
 - Svømmehalldekningen i kommunen må bli vurdert som helhet. Det må også vurderes hvilke energibesparende tiltak som kan gjøres for svømmehallene.
 - Opprettholde Berger svømmehall som et folkebad.
 - Stille seg positive til videre utredning og vurdering av en enkel og nøktern bandyhall i Bærum idrettspark.
 - Vurdere kommunale lånegarantier til utvalgte større anlegg og støtte forskuttering av spillemidler og momskompensasjon.
 - Støtte alpinanlegg i kommunen.
 - Aktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne bør prioriteres ved fordeling av halltid.
 - Kommunen må fortsette å se etter alternativer til gummigranulat på kunstgressbaner. Bærum kommune bør stille baner til disposisjon for å teste alternativer.
 - Jobbe for gode kollektivmuligheter til idrettsanleggene.

1043 **Utleie av utstyr**

1044

1045 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 1046
- 1047
- 1048
- 1049
- 1050
- Sørge for bedre samordning mellom ulike ordninger for utlån av idrettsutstyr, utstyrsbodene, som er i Bærum. Ha en ordning som gjør at noen av utstyrsbodene kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
 - Arbeide for at utstyrsbodene kan kjøpe inn aktivitetsutstyr til mennesker med nedsatt funksjonsevne, for å kunne gi flere muligheten til å drive paraidrett.

1051 **Egenorganisert idrett og aktivitet**

1052

1053 **Bærum Arbeiderparti vil:**

- 1054
- 1055
- 1056
- 1057
- 1058
- 1059
- 1060
- Ta vare på parker og løkker i Bærum.
 - Sette opp flere treningsapparater, som for eksempel Tufteparker, både i marka og nærmere der folk bor.
 - Arbeide for å få etablert en digital reserveringsmodell for haller, slik at egenorganiserte grupper enklere kan se hvor det er ledige haller for trening. Vi vil videreutvikle ordningen med tilgang til lokaler gjennom elektroniske nøkler.
 - De faste halltidene til organiserte idrettslag bør fordeles tidligere enn i dag, slik at flere aktører har mulighet til å planlegge sine aktiviteter.

1061

1062

Friluftsliv og fritid

1063

1064

Tilgang på natur og friluftsliv er viktig for folkehelsen. Det er viktig at innbyggerne føler en nærhet til gode turmuligheter, fordi det gjør det lettere å komme seg ut. Bærum Arbeiderparti skal jobbe for at marka er tilgjengelig hele året, for flest mulig.

1066

1067

1068

Bærum Arbeiderparti vil:

1069

- Sikre og utbedre turveier og skiløyper for å styrke folkehelsen og gi mulighet for et aktivt friluftsliv i nærmiljøet.

1070

1071

- Samarbeide med frivilligheten for å holde turveier og stier i god stand ved å rydde dem for trær og busker.

1072

1073

- Sette opp flere lysløyper i marka, med tidsinnstilte lys, slik at de ikke lysforurenses gjennom natten.

1074

- Åpne lukkede bekker.

1075

- Lage frilufts øy for alle på Fornebu.

1076

- Fortsette satsingen på oppgradering av gangerveier og stier.

1077

- Støtte utbedringen av stier til vassdrag, for å gjøre dem mer tilgjengelig.

1078

- Unngå at det gis dispensasjoner for å bygge innenfor byggeforbudssoner langs vassdragene.

1079

- Fortsette å jobbe for å bevare hundremeterskogene i Bærum, for å sørge for at natur og turmuligheter er nært der folk bor.

1080

1081

- Sikre en ferdigstilt sammenhengende kyststi i Bærum kommune før kommunestyreperiodens slutt.

1082

- Sette opp flere benker langs turveier, i parker og på strender.

1083

- At det skal være strødd langs flere turveier.

1084

- Sørge for flere søppelkasser med pantebeholder i friluftsområder.

1085

- Sørge for nok preparerte skiløyper for å sikre at bærumsnaturen er tilgjengelig også om vinteren.

1086

- Jobbe for bedre kollektivforbindelser til marka.

1087

- Sikre flere utfartsparkeringer nær marka.

1088

- Jobbe for at Oksenøya Bruk fortsatt utnyttes til rekreasjon og fritid.

1089

- Bidra til økt samarbeid og tilrettelegging for organisasjoner som jobber med friluftsliv og folkehelse.

1090

- Tilrettelegge for flere organisert parsellhager slik at flere kan dyrke grønnsaker og lignende.

1091

- Jobbe sammen med frivilligheten for å gjenåpne KIF-hytta.

1092

1093

Møteplasser

1094

1095

Bærum Arbeiderparti vil:

1096

- Bærum kommune trenger flere aktivitetstilbud til unge. Det må være møteplasser for ungdom med ulike grad av organisering og målrettet mot ulike aldersgrupper. Disse møteplassene burde basere seg på lokale behov og dialog med lokale ungdommer. Ungdom burde også få muligheten til å være med å drifte disse tilbudene.

1097

1098

1099

1100

- Bygge flere lekeplasser utendørs for barn, som bidrar til aktivisering og felleskap i lokalområder.

1101

- Gjøre sambruk av kommunale bygg enklere. Skape en felles digital portal for lån av kommunale

1102

- kulturarenaer og møteplasser i Bærum, som gjør det enklere å ha oversikt over hvilke muligheter som

1103

- finnes. Videreføre ordningen med digitale nøkler

- 1104 • At det er gratis for barne- og ungdomsorganisasjoner å låne kommunens lokaler.
- 1105 • Etablere flere gratis innendørs møteplasser som frivillige organisasjoner kan låne.
- 1106 • Det skal bli stilt krav om møteplasser både inne og ute i framtidige områdeplaner.
- 1107 • Der det skal bygges lokaler for ungdom, men det ikke er på plass enda, bør man se på midlertidige lokaler. Ungdom har ikke tid til å vente.
- 1108 • På den frittstående OBOS-tomten på Fornebu skal det bygges et flerbrukshus som skal inneholde møterom, scener og mulighet for at flere livssyn skal kunne ta i bruk bygget.
- 1109 • Samarbeide med de militære veteranene om tidsmessig møteplass for dem.
- 1110 • Opprette felles arenaer for unge å drive med e-sport, der det også er mulig å låne utstyr.
- 1111
- 1112

Kultur

- 1113
- 1114
- 1115 Bærum Arbeiderparti vil gi muligheten til å oppleve god kultur uansett alder. Kultur skaper
- 1116 møteplasser, glede og samhold.28 Bærum kommune skal fortsette å satse på et mangfoldig kulturliv
- 1117 gjennom den profesjonelle kunsten og mer enn 130 frivillige kulturorganisasjoner.
- 1118
- 1119 **Bærum Arbeiderparti vil:**
- 1120 • At kommunen formaliserer samarbeidet med Bærum kulturråd, spesielt om kartlegging og prioritering
- 1121 av behovet for kulturinvesteringer.
- 1122 • At søkbare midler til kulturprosjekter skal harmoniseres og økes.
- 1123 • Kulturaktørene skal ha rammebetingelser som de kan leve av.
- 1124 • Styrke kulturtilbudet for de eldre blant annet gjennom ”Den kulturelle spaserstokken” og seniorsentre.
- 1125 • Bærum kulturråd skal bli høringsinstans ved rehabilitering og bygging av skoler, slik at blant annet
- 1126 akustiske forhold blir ivaretatt.
- 1127 • Etablere aktivitetskort i Bærum, i samarbeid med Akershus fylkeskommune, for å gjøre kultur mer
- 1128 tilgjengelig for flere unge.
- 1129 • Styrke informasjonen om aktiviteter rettet mot ungdom i kommunen for å gjøre det lettere for ungdom
- 1130 å bli med på lavterskel aktiviteter.
- 1131 • At Bærum kommune skal bidra til årlig PRIDE-markering i Bærum.
- 1132
- 1133

Bibliotek

- 1134
- 1135
- 1136 Bibliotekene og skal være en garantist for fri adgang til kunnskap, informasjon og mulighet til å følge
- 1137 med i den digitale utviklingen. Bærum Arbeiderparti vil sikre utviklingen av bibliotekene som lokale
- 1138 møteplasser og kulturarenaer.
- 1139
- 1140 **Bærum Arbeiderparti vil:**
- 1141 • Satse på og videreutvikle bibliotekene også for fremtidens digitale tjenester, og opprettholde en
- 1142 filialstruktur som gjør biblioteker lett tilgjengelig i alle lokalmiljøer i Bærum.
- 1143 • Sikre utviklingen av bibliotekene som lokale møteplasser.
- 1144 • For frivillige organisasjoner skal det være gratis å låne rom på biblioteket.
- 1145 • Styrke bibliotekenes rolle som kulturarenaer.
- 1146

Møte mellom skole og kultur

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke den kulturelle skolesekken.
- Jobbe for at skolene bedre skal kunne utnytte kunnskapen til de frivillige organisasjonene i lokalområdet.
- At tilbudet i kulturskolen skal styrkes.
- Jobbe for en kulturskole i stadig utvikling – med faste, gode øvingslokaler og et tilbud som kan inkludere alle barn.
- At Kulturskolen skal jobbe i tettere samarbeid med skolen.
- Etablere en avdeling av Kulturskolen på Fornebu, i tillegg til den i Sandvika.

Bærum - et livssynsåpent samfunn

Religion og livssyn bygger egne felleskap, gir tilhørighet, glede og trøst. Kirkene i Bærum er viktige samlingspunkter for innbyggerne, et sted å møtes i vanskelige stunder, ha samtalegrupper og aktivitetstilbud for personer i alle aldre uavhengig av tro. Bærum Arbeiderparti vil legge til rette for en trosrik kommune der alle er velkomne og der levende livssynssamfunn møtes og støtter hverandre.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre barns medvirkning og selvbestemmelse i spørsmål om tro og livssyn, gjennom å sørge for at blant annet Bærum Tro- og livssynsforum får besøke skoler for å snakke om livssyn.
- Samarbeide med kirkene og flere trossamfunn for at deres bygningsmasser kan komme flere i lokalsamfunnet til gode.
- Iverksette tiltak, i samarbeid med de Islamske miljøene i Bærum, for at det skal føles trygt å gå i moskeene i Bærum.
- Fortsette å støtte Kirkelig fellesråd sitt lavterskel samtaletilbud 13-20.
- Bidra til at Bærums steinkirker, Tanum og Haslum, er i god stand til 1000-årsmarkeringen for slaget på Stiklestad.
- Involvere livssynsorganisasjonene i byutviklingsplaner.

Kunst, scene og museer

Bærum Arbeiderparti vil:

- Satse på gatekunst og temporære uttrykk, gjennom blant annet å etablere en gatekunstportal, hvor gatekunstnere og eiere av store vegger kan komme i kontakt med hverandre.
- At mer kunst skal være tilgjengelig i det offentlige rom.
- Satse på de profesjonelle kunst og kulturarenaene, slik at kunstmiljøene blir bærekraftige og konkurransedyktige både nasjonalt og internasjonalt.
- Sikre Henie Onstad kunstsenter som en unik kunstdestinasjon og se området med Høvikodden i sammenheng med byutviklingen av Sandvika.
- Bygge flere kulturscener med publikumsseter.
- Restaurere eksisterende utescener i hele Bærum.
- Innføre gratis inngang for barn under 18 år på Bærum kommunes muséer i skoleferiene.
- Støtte museer og muséutviklingen i Bærum.
- Utvikle samarbeidet mellom museene i Bærum.

1192

1193

Frivillighet

1194

1195

Frivillighet finnes innen alle områder av kommunen, både helse, barn og unge, kultur og idrett. Vi skal støtte frivilligheten og jobbe for at frivilligheten kan blomstre i kommunen. Samtidig skal Arbeiderpartiet sikre at kommunen ikke er avhengig av frivilligheten for å få oppfylt sine lovpålagte oppgaver. Frivilligheten er og skal være et fantastisk tilskudd for kommunen.

1199

1200

Frivillighet er ikke noe vi kan bestille ved behov. Det må dyrkes fram over tid. Frivilligheten er en sentral del av Bærums beredskap i kriser, og må derfor alltid ha trygge rammer.

1201

1202

Bærum Arbeiderparti vil:

1204

- Gi en tydeligere beskrivelse av ansvaret til frivillighetskoordinatorene i Bærum, og vurdere hvordan ordningen kan fungere bedre etter formålet.

1205

1206

- Gi gode og forutsigbare vilkår for frivilligheten i hele kommunen.

1207

- Gjøre søknadsprosesser for midler til frivillige organisasjoner enklere og mer oversiktlige. Se på

1208

muligheter å søke på langtidsbaserte midler, for å gi frivilligheten bedre forutsigbarhet.

1209

- Sikre at Bærum kommune utvider muligheten for å søke på midler som går på tvers av sektorer, og

1210

muliggjøre at organisasjoner kan definere seg innen flere sektorer.

1211

- At frivillighetssentralene skal være synlige i bybildet i Bærum. De har en viktig rolle i å legge til rette for

1212

frivillighet i kommunen, og skal ytterligere støttes.

1213

- Se på rapporteringssystemet for mottakere av kommunale midler i dag. Begrense rapporteringen til det

1214

som er nødvendig for å sikre forsvarlig bruk av felleskapets penger.

1215

- Se på muligheten for å etablere flere fond med frie driftsmidler og ikke bare prosjektmidler.

1216

- Samarbeide med skolekorpene om loppemarked for muligheten til mer gjenbruk.

1217

1218

En aktiv kommunal næringspolitikk

1219

1220

Næringsvennlig kommune

1221

1222

Bærum Arbeiderparti vil at kommunen skal legge til rette for et innovativt næringsliv som tar samfunnsansvar, skaper verdier og som tar en aktiv del i å utvikle velfungerende lokalmiljø i vår kommune. Kommunen skal spille på lag med næringen og næringen skal spille på lag med kommunen, for det er i fellesskap vi er best. Bærum kommune skal være et godt sted å starte og drifte en bedrift.

1225

1226

Bærum Arbeiderparti vil:

1227

- Garantere for at næringslivet i kommunen får forutsigbare rammevilkår.

1228

- Utforme en ny strategisk næringsplan for 2024-2028 i samarbeid med arbeidslivets parter og interessenter.

1229

- Regulere gode arealer til næringseiendom, blant annet med fokus på klynge-bygging.

1230

- Støtte Destinasjon Bærum som skal være en informasjonskilde om lokal innovasjon og om hva som skjer i kommunen.

1231

1232

1233

- Redusere saksbehandlingstiden i Bærum kommune gjennom styrking av ressurser og satsning på digitale løsninger.
- Forenkle søknader og andre prosesser som næringsdrivende må gjennom.
- Arbeide for større åpenhet og mer innsyn i politiske og administrative prosesser i kommunen.
- Styrke kommunens ambisjoner om åpen dialog med lokalt næringsliv.
- Støtte initiativ om «Næringslivets hus» for å samle kommunens næringslivsorganisasjoner på et sted.
- Etablere næringsombud i Bærum kommune, en person i kommunens administrasjon med spesielt ansvar for kontakt med lokalt næringsliv.

Et mangfoldig arbeidsmarked

En av de største utfordringene for næringslivet nå er å finne nok folk med riktig kompetanse. For Bærum Arbeiderparti må denne utfordringen møtes gjennom utdanning, et mer inkluderende arbeidsliv for flere og sørge for at det er mulig for mennesker med forskjellig typer kompetanse å bosette seg i vår kommune.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for en boligpolitikk som sørger for at mennesker i alle aldre og med en større bredde av kompetanse kan bosette og etablere seg i kommunen.
- Styrke satsing på læreplaner og jobbe for å møte behovet for læreplaner ut fra hva elevene velger og næringslivets behov.
- Jobbe for etablering av egen fagskole i Akershus med plassering i Bærum.
- Styrke tilbudet om arbeidsrettet språktrening
- Arbeide for ny høyere utdanning til kommunen
- At Bærum skal satse på flere egnede arbeidsplasser for funksjonshemmede i lokalt næringsliv, og aktivt støtte opp under arbeidsmarkedsbedriftene.

Jobbreiser

En stor del av alles arbeidshverdag er veien til og fra jobb. Vi er opptatt av at reisen skal være enklest mulig, uansett hvor du bor i kommunen. Vi skal også tenke på klima som rammen for all politikk, og vil derfor sørge for at flest mulig reiser tas kollektivt.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gjøre det mer attraktivt med arbeidsplasser i hele kommunen gjennom styrket kollektivtransport.
- Sørge for at Fornebubanen ferdigstilles.
- Sørge for at E18 vestkorridoren ferdigstilles.
- Ha hele Bærum inn i sone 1.
- Sikre matebusser fra Bærums Verk og Rykkinn til Kolsås T-bane i pendlertiden.
- Sikre matebusser fra Skui via Vøyenenga til Sandvika terminal i pendlertiden.

Ambisjoner for våre næringsparker

I Bærum har vi næringsparker på Rud, Vøyenenga, Skui og Grini. Næringsparkene er viktige for å sørge for arbeidsplasser i kommunen. Næringsparker og bysentre skal være gode supplement til hverandre som sammen gir våre innbyggere et best mulig tilbud. Bærum Arbeiderparti har ambisjoner for at vi fortsatt skal ha næringsparker i kommunen og at disse skal være en del av kommunens vekst og utvikling.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Bevare dagens næringsparker som handelssted for innbyggerne og næringsutviklingsområde for kommunen
- Gjennomføre en mulighetsstudie for Vestre Bærum hvor det blant annet sees på næringsparkene og hvilken rolle de kan spille i et større løft for området.
- Arbeide for å styrke kollektivtilbudet til næringsparkene, spesielt i arbeidstiden.
- Bygge klare ambisjoner gjennom dialog med eiere og brukere av næringsparkene.

Gode sentrumsområder for jobb og hverdag

Våre sentrum skal oppleves som en møteplass mellom folk, næring og kultur. Områdene skal være tilgjengelig for alle, og alle skal føle deg trygg i dem. Næringslivet er en helt essensiell del av levende sentrumsområder, uten butikker, kafeer, restauranter og kultur ville gatene våre være fattigere.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Bygge boliger der folk jobber og legge til rette for arbeidsplasser der folk bor.
- Arbeide for universell tilgjengelighet i sentrumsområder, samtidig som man jobber for å få flere gågater og bilfrie områder.
- Jobbe for at alle kommunens innbyggere skal ha en matbutikk i gå-distanse, helst ved kollektivknutepunkt.
- Tilrettelegge for varelevering på dagtid for å unngå tungtrafikk i rushtid og nattarbeid for de ansatte i handelsnæringen.
- Tilrettelegge for utlevering av små og mellomstore pakker nær der folk bor.
- Ha mer blomster og planter på kollektivstasjoner i kommunen.
- Jobbe for sentrumsområder med aktiviteter og tilbud for alle generasjoner.

Innovasjon

Store, komplekse utfordringer stiller krav til samarbeid og gjør at vi må bruke alle verktøyene for innovasjon – utdanning og forskning, Offentlig-privat samarbeid og finansiering. Arbeiderpartiet mener Bærum skal være et senter for innovasjon både i offentlig og privat sektor. Da kreves politisk vilje til å satse.

Gründere og innovasjon i privat sektor

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke og etablere nye lokale satsinger på gründere.
- Bidra til etablering og vekst i gründersentraler hvor enkelt gründere kan komme sammen for å finne et fellesskap.
- Se på etablering av gründersentral i mulig nytt flerbruks hus på Rykkinn.
- Ha dialog med ny Akershus fylkeskommune for å bedre rammene rundt Startup Viken for de lokale gründerne.
- Samarbeide med fylket, stat og lokale partnere for å bygge veien videre etter etablerings-tjenesten for gründerbedrifter.
- Ha en ekstra satsing rettet mot rekruttering og støtte til kvinnelige gründere og minoritetsgrupper.
- Videreføre samarbeidet med ungt entreprenørskap.

Kommunal innovasjon, kunnskapsutvikling og digitalisering

Bærum Arbeiderparti vil:

- At kommunen skal være en pådriver for å forbedre og skape nye tjenester som gir relevante og gode opplevelser hos innbyggerne.
- Sikre at fellesskapet eier data produsert i kommunens systemer og tjenester.
- Tilgjengeliggjøre kommunens data for forskning.
- Være en aktiv partner for myndigheter, andre kommuner og forskningsmiljøer om mer randomisert forskning.

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar handler om å ta ansvar for mennesker, samfunn og miljø. For Bærum Arbeiderparti er det viktig at kommunen bidrar med det den kan for å oppfylle FNs bærekraftsmål. Samfunnsansvar er ikke noe man bare kan snakke om i festtaler, det kreves vilje, handling og reel politikk.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Holde på FNs bærekraftsmål som pilarene for kommunens næringsstrategi.
- Bidra til at ungdom mellom 16-19 år som ikke går på skole kommer ut i arbeid eller kvalifiseringstiltak.
- Stille krav om allmenngjort minstelønn og at bedriften følger arbeidsmiljøloven for serverings- og skjenkebevillingen, og gå i dialog med partene for å etablere krav om tariffavtale for skjenkebevillingen.
- Prøve ut «dulting». En metode som skal lede flere til å ta bedre og mer bærekraftige valg.
- Styrke signaler til politiet om å følge opp ulovlig søndagsåpne butikker.
- Jobbe for at kommunen ikke skal tillate søndagsåpne butikker i sine lokaler.
- At Bærum kommune skal være en positiv bidragsyter inn i A-krimcenter samarbeidet (Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetatsens samarbeid mot arbeidslivskriminalitet) for å sikre konkurranse på like vilkår og på en effektiv måte stoppe kriminelle aktører.

Anskaffelser

Bærum kommune er en av Norges største innkjøpere. Dette gir stor makt. Som samfunnsaktør er det viktig at kommunen bruker denne makten til det beste for fellesskapet. Det er det seriøse arbeids- og næringslivet som skal vinne kontrakter i Bærum kommune. Bærum kommune skal gå foran i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Etablere en anskaffelsesmodell for et seriøst arbeidsliv som bygger på prinsippene for Norgesmodellen.
- Vekte klima og miljø, kompetanse og sosiale krav over pris. Klima og miljø skal vektes minst 30%.
- Ha ambisiøse krav om antallet lærlinger.
- Krav om transparens om lønn og fordeler, og begrense antall ledd med underleverandører.
- Bærum kommune skal i sine anbudsprosesser vektlegge:
 - Tariffavtale og faste ansettelser.
 - Mangfold og likestilling.
 - Arbeidstreningstillinger.
 - At gründerbedrifter er leverandør eller brukes som underleverandør.
- At alle krav, inkludert pris, skal gi svar på en gradert skala.
- At krav skal følges i hele verdikjeden, også hos importører og underleverandører

- 1374 • Styrke kontrollen med de som har vunnet kommunale anbud og si opp avtale og kreve erstatning når
1375 krav ikke er blitt møtt, hvis dialog ikke fører frem.
1376 • Tydelig og styrket fokus på innovative anskaffelser, hvilket betyr bestillinger basert i en
1377 problembeskrivelse slik at næringen kan designe løsningen.
1378 • At det gjennomføres en vurdering av alle anbud for å se om de kan splittes opp slik at de
1379 tilgjengeliggjøres for deltakelse av små- og mellomstore bedrifter.
1380 • Ha årlig dialogkonferanse mellom næringslivet og kommunen om anskaffelse for å snakke om fremtidige
1381 krav og behov.
1382 • At alle kommunale bedrifter skal være en del av modellen for et seriøst arbeidsliv.
1383 • At det i anbud skal stilles krav om levetid, resirkulering og reperasjonsmulighet.
1384 • Jobbe for størst mulig jobbsikkerhet for arbeidstagere i anbudsutsatte stillinger.
1385

Samfunnssikkerhet og beredskap

1386
1387
1388 Det er som fellesskap vi står rustet best for krisene. Det er kommunens ansvar å ivareta innbyggernes sikkerhet
1389 og trygghet.
1390

Bærum Arbeiderparti vil:

- 1392 • Formidle kommunens planer og tiltak i en beredskapssituasjon på en tydelig måte.
1393 • At kommunen skal gjøres vesentlig mindre sårbar for bortfall av elektronisk kommunikasjon, digitale
1394 angrep, legemiddelmangel, bortfall av kraftforsyning, smitte og pandemier og atomulykker.
1395 • At kommunen sammen med sivilforsvaret jevnlig gjennomfører en gjennomgang og testing av alle
1396 offentlige tilfluktsrom i kommunen for å kartlegge dekningsgrad, tilstand og kvalitet på rommene.
1397 • Arbeide for politi-, brann- og redningsetatens tilstedeværelse i vår kommune og samarbeide godt og
1398 øve jevnlig med etatene og nabokommunene om felles beredskapsmessige utfordringer.
1399 • At kommunen skal ha økt fokus på forebygging av konsekvensene av kjemiske, biologiske, radioaktive,
1400 nukleære og eksplosive hendelser (CBRNE).
1401 • At kommunen til enhver tid har oversikt over beredskapslager for smittevernsutstyr og en plan for å
1402 dekke manglende behov for utstyr.
1403 • Bidra til at befolkningens egenberedskap styrkes gjennom opplysningsarbeid.
1404 • At kommunen gjør regelmessig risikovurdering av vannforsyningssikkerheten og holder sikkerheten på
1405 et høyt nivå.
1406 • At kommunen fortsetter sitt systematiske arbeid med å sikre kommunens verdier mot naturskader.
1407 • Styrke samarbeidet med frivilligheten innenfor beredskapsfeltet.
1408 • Sørge for at kommunen har lett tilgang til fossildrevne kjøretøy i situasjoner der elektrifiserte kjøretøy
1409 ikke kan benyttes.
1410 • Arbeide for og støtte opp om en statseid norsk legemiddel-, vaksine og beredskapsutstøysproduksjon.
1411 • Tilrettelegge for et økt og aktivt jordbruk for å styrke selvforsyningsgraden.
1412 • Bidra til å styrke fagkompetansen på cybersikkerhet i kommunen.
1413 • Sikre at kommunen har oppdaterte sikkerhetskopier, som jevnlig blir testet.
1414 • Fortsette å jobbe for en god sikkerhetskultur blant alle kommunens ansatte.

1415
1416

Demokrati, styring og medborgerskap

Bærum Arbeiderparti ønsker at flere av Bærums beboere involverer seg og engasjerer seg i måten kommunen styres på. Kommunen har et ansvar for at det skal være gode anledninger for involvering gjennom hele året, i ulike saker og selvfølgelig ved valg. Valgdeltakelsen i kommunen vår må opp.

Bærum kommune skal være en mangfoldig kommune som skaper rom for alle. Kommunen må aktivt jobbe for å involvere flere innbyggere i kommunens arbeid.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre at arbeidet med bærekraftsmålene er en integrert del av arbeidet i Bærum kommune.
- At det gjennomføres en lokaldemokratiutredning, der det sees på:
 - Lokaldemokratiets styrker i Bærum.
 - Innbyggernes medbestemmelse og involvering.
 - Alternativer for å tilgjengeliggjøre stemmelokaler på valgdagen.
 - En strategi for å øke medvirkningskraften til ungdom og marginaliserte grupper i politikk.
 - Muligheten for valg over 2 dager i Bærum.
 - Om parlamentarisk styringsform eller formannskapsmodell er riktig for Bærum.
- Arbeide for en demokratisk valgordning av representanter til ungdomsrådet som også sikrer elevrådsrepresentasjon.
- At tall og statistikk som kommer frem i utredninger, rapporter og dokumenter som ikke er unntatt offentligheten, systematiseres og gjøres lett tilgjengelig.
- Legge mer til rette for innbyggerforslag og spørsmålsstilling i kommunestyret og utvalg.
- Ikke innføre eiendomsskatt.
- Sikre at kommunen er mer aktive på digitale flater og sosiale medier, for å vise folk i Bærum hva kommunen driver med.
- Sørge for at alle som melder avvik eller feil til kommunen skal få en tilbakemelding.
- Utvikle borgerpanelet og vurdere nye lignende organer for å involvere innbyggere.
- Sikre at lokale organisasjoner og vel blir tilstrekkelige involvert i kommunens prosesser.
- Sikre unges tilgang til politiske arenaer og styrke deres rolle som beslutningstakere og sikre midler til prosjekter som støtter opp under dette.
- At ungdomsrådet skal arrangere to offisielle innspillsrunder i året, der elevrådene ved barne- og ungdomsskoler i Bærum kan delta.
- At kommunen støtter opp om inkluderingsarbeidet for LHBT-personer.
- At kommunen skal flagge med PRIDE-flagget.

